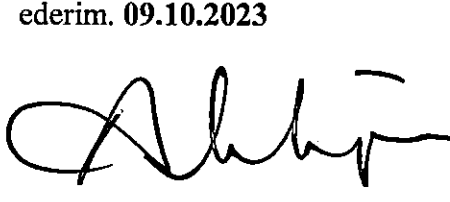
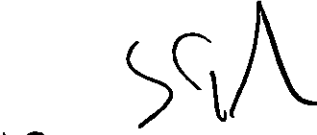

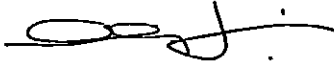
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Derinleşen yaşlı kadın yoksulluğuna çözüm üretmek, kadın yaşlılara özel bakım güvence sistemlerini oluşturmak amacıyla Anayasa'mızın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim. 09.10.2023

Umut Akdoğan
Ankara MV

Serpil Sanlı
Diyarbakır MV.

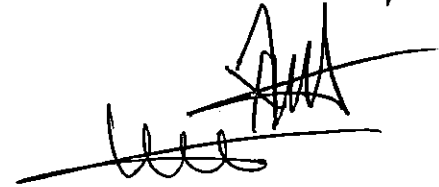

Dr. Aylin YAMAN
Ankara Milletvekili

Ensor AYTEKİN
Balıkesir MV

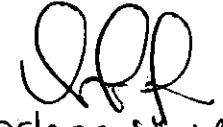

ALİYE EMİNE ERSOY

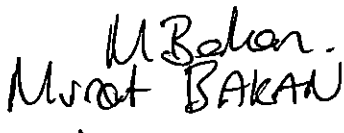

Utku Gökçör
Eskişehir MV.

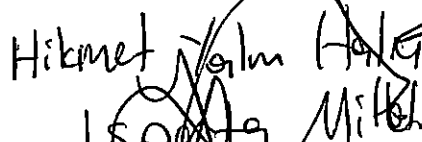
Nurhayat Altınca Koyunçifti
Bursa MV

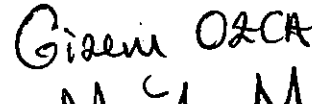

H. KARASU
Sivas MV

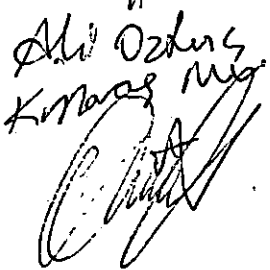

Dr. Jale Kuruş
Eskişehir MV

Erhan ŞENEL
Adana MV.

M. BAKA
İzmir MV.

Hikmet YILMAZ
İsparta Milletvekili

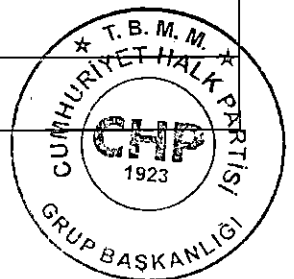

Gizem ÖZCAN
Muğla MV.

Ali ÖZKAN
Konya MV

Veli AĞABABA
Mabeyn Milletvekili

Mehmet
T.B.M.M. CUMHURİYET HALK PARTİSİ
1923
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 245

[illegible]

GEREKÇE

Türkiye’de 65 yaş üstü nüfus, TÜİK verilerine göre, 2017 yılında 6 milyon 895 bin 385 kişi iken son beş yılda %22,6 artarak 2022 yılında 8 milyon 451 bin 669 kişi olmuştur. Yaşlı nüfusun toplam nüfus içindeki oranı ise aynı dönemde %8,5’ten %9,9’a yükselmiştir. Bu oranla, Türkiye de artık, Birleşmiş Milletler kriterlerine göre, ‘yaşlı ülke’ statüsündedir. Ülkemizin, aynı çerçevede önümüzdeki birkaç yıl içinde ‘çok yaşlı ülke’ grubunda yer alması beklenmektedir. Ortalama yaşam sürelerinin uzaması, ülkelerin gelişmişlik düzeyinin bir göstergesidir. Fakat hızlı ve plansız artan nüfusun, yeterli altyapı ve hazırlık olmadan karşı karşıya kalacağı devasa risklerin üstesinden ancak hızlı ve nitelikli çözüm önerileriyle gelinebilir.

Ülkemizdeki toplam hane sayısı 25 milyonu geçmiştir. Bu hanelerin yüzde 24,1'inde yani yaklaşık her dört haneden birinde 65 yaş üstü bir yurttaşımızın yaşadığı tespit edilmiştir. Bu yurttaşların dörtte birinin tek başına yaşadığı görülmektedir. Dolayısıyla 1,5 milyondan fazla 65 yaş üstü yurttaşımız yalnız başına yaşamak durumundadır. Bu yurttaşlarımızın ise yüzde 75'inin göreceli yaşam süresi uzunluğu kapsamında kadınlardan oluştuğu hesaplanmaktadır. Günümüzde, erkekler ve kadınlar arasındaki beklenen yaşam süresi farkı 5,5 yıldır.

Eğitim durumlarına bakıldığında 65 yaş üstünde okuma yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 15'i bulmaktadır. Bu grupta kadınların sayısı erkeklere göre beş kat daha yüksektir. Okuryazar olmadıkları için çocukluk ve gençlik çağında sosyal yaşama katılımında dezavantajlı konumda olan kadınların, ileri yaşlarında yarattığı sonuç, izolasyona varacak ölçüde gündelik yaşamın kıyısında kalmaktır. İşgücüne katılıma konusunda yaşanan tablo ileri yaşta daha da ağırlaşan bir sonuca bağlanmaktadır. 65 yaş üstü yurttaşlarımızın yalnızca yüzde 11,3'ü işgücüne katılabilmektedir. Bu katılanların nüfusa göre dağılımına bakıldığında sonuçlar çok çarpıcıdır. 65 yaş üstü kadınlarımızın yalnızca yüzde 5'i işgücüne katılabilmekte ve bu grubun da yaklaşık yüzde 90'ı kayıtsız ve güvencesiz alanlarda, ağırlıklı olarak da tarım işçisi olarak çalışmaktadır.

Sağlıkta Dönüşüm Programı adı altında yaklaşık yirmi yıl önce başlatılan uygulama nedeniyle sağlık hizmetine erişim, dar gelirli yurttaşlarımız bakımından çok zorlaşmıştır. İleri yaş grubunda yer alan yurttaşlarımızın neredeyse yüzde 90'ının en az bir kronik hastalığı olduğu düşünüldüğünde sorunun boyutları daha net olarak görülür. Özellikle bu kesimi hedefleyen çözüm önerilerine ve doğru kurgulanmış mekanizmaların oluşturulmasına acil ihtiyaç bulunmaktadır. 2. ve 3. Basamağa, görece ağırlık vererek, ticari kaygılarla yönetilen bir sağlık sistemi, 1. basamak koruyucu hekimlik hizmetlerinden büyük ölçüde çekilerek, koruyucu hekimliği ikincilleştirmiş, dar gelirli yurttaşlarımızın 65 yaşa kronik hastalık sahibi olmadan girebilme imkanını fiilen ortadan kaldırmıştır.

Kamuoyuna yansıyan rakamlarda 65 yaş üstü nüfusun diğer kesimlere göre çok daha yoksul olduğu görülür. Ayrıca bu kesimin kendi içinde de kadınlar ve erkekler arasında eşitsizlik çok açıktır. Güvencesiz yaşam, istihdama sınırlı katılım, çocuk ve yaşlı bakımı da dahil ücretsiz ev işçiliği ve yaşamın yeniden üretim sorumluluğunun kadınların üzerinde kalması nedenleriyle ileri yaşlarında kadınların, daha yalnız, daha yoksun, daha yoksul, daha eğitimsiz ve yalıtılmış kurumlardan daha az yararlanmalarına yol açmaktadır. Onları, tek başına ekonomik ve sosyal bağımsızlıkları olmadan yaşlanmak zorunda bırakmaktadır.

Yaşlanmakta olan Türkiye nüfusunun başta sağlık, bakım ve yurttaşlık geliri gibi acil alanlar olmak üzere, sağlıklı, mutlu ve aktif yaşlanma için hızlı ve nitelikli sosyal politika önerilerine, ilgili alanlarda altyapının iyileştirilmesine, eylem planlarının, doğru zamanlamada ve yetkin kişilerce oluşturulmasına ihtiyaç vardır. Bu alanlarda sorunların tespiti ve nitelikli çözüm önerilerinin oluşturulması için Anayasa'mızın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri kapsamında Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve talep ederiz.

